

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزیده

خادم تراز

چهارشایستگی خادم امام رضا علیه السلام

www.ketab.ir

علی پایاب

سرشناسه:	پایاب، علی، ۱۳۵۵ - Payab, Ali, 1976 -
عنوان قراردادی:	خادم تراز: چهل شایستگی خادم امام رضا <small>علیه السلام</small> ; برگزیده.
عنوان و نام پدیدآور:	گزیده خادم تراز: چهل شایستگی خادم امام رضا <small>علیه السلام</small> / نویسنده: علی پایاب؛ ویراستار فنی: مهدی خلیلی نسب؛ ویراستار محتوایی: فاطمه گوهری.
مشخصات نشر:	مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری:	۳۰۴ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۰۶-۰۵۹۵-۷
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا.
یادداشت:	کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع:	علی بن موسی <small>علیه السلام</small> ، امام هشتم، ۱۵۳ - ۲۰۳ ق. -- آرامگاه؛ Imam VIII -- Tomb -- Ali ibn Musa
موضوع:	آستان قدس رضوی -- کارمندان و کارکنان -- اخلاق حرفه‌ای.
موضوع:	خادمان حرم -- ایران -- مشهد -- اخلاق حرفه‌ای؛ Mashhad -- Iran -- Professional ethics -- Islamic shrine keepers
موضوع:	خادمان حرم -- ایران -- مشهد -- جنبه‌های اخلاقی؛ Mashhad -- Iran -- Moral and ethical aspects -- Islamic shrine keepers
شناسه افزوده:	آستان قدس رضوی. بنیاد پژوهشهای اسلامی؛ Islamic Research foundation
رده‌بندی دیوینی:	۲۹۷/۹۵۷
رده‌بندی کنگره:	BP ۴۷/۳۵
شماره کتاب‌شناسی ملی:	۸۸۷۲۷۷۸

بنیاد پژوهش‌های اسلامی
آستان قدس رضوی

www.ketab.ir

گزیده خادم تراز (چهل شایستگی خادم امام رضا علیه السلام)

علی پایاب

ارزیابان: حجة الاسلام والمسلمین مهدی شریعتی تبار، دکتر مرتضی انفرادی

دکتر محمد مهدی برداردان

ویراستار محتوایی: فاطمه گوهری

ویراستار فنی: مهدی خلیلی نسب

طراحی جلد: مصطفی معمی‌وند

چاپ اول: ۱۴۰۱ / شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه، رقعی / بها: ۵۰۰،۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد: صندوق پستی ۳۶۶-۹۱۷۳۵

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهش‌های اسلامی: ۰۵۱-۳۲۲۳۰۸۰۳

www.islamic-rf.ir

info@islamic-rf.ir

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۷.....	سخن ناشر.....
۱۰.....	مقدمه
۱۷.....	پیشگفتار.....
۲۱.....	فصل اول: آشنایی با اصول و مبانی خدمت
۲۲.....	۱. عارف به مقام و جایگاه اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۲۶.....	۲. عارف به اهمیت خدمت و مقام خادم
۳۲.....	۳. آگاه به آثار و برکات خدمت
۳۷.....	۴. آشنا به مانع‌ها و آسیب‌های خدمت
۴۴.....	فصل دوم: اخلاق خدمت
۴۵.....	۵. مؤدب و متواضع.....
۴۹.....	۶. دارای شرح صدر
۵۳.....	۷. خوش اخلاق و مهربان
۵۷.....	۸. صادق و امانت‌دار.....
۶۴.....	۹. عقیف و باحیا
۷۰.....	فصل سوم: آداب خدمت
۷۰.....	۱۰. مخلص و خدامحور.....

۱۱. پرتلاش و کم مؤونه ۷۳
۱۲. قدرشناس و شکرگزار ۷۸
۱۳. مراقب بر طهارت ظاهری و باطنی ۸۳
۱۴. متوجه به نظارت امام علیه السلام ۸۸
- فصل چهارم: مهارت های خدمت ۹۳**
۱۵. آشنا به احکام و شیوه های امر به معروف و نهی از منکر ۹۴
۱۶. آشنا به کار گروهی ۱۰۲
۱۷. توانا در ارتباط مؤثر با زائر ۱۰۵
۱۸. آشنا به پدافند غیرعامل ۱۱۱
۱۹. آشنا به مدیریت بحران ۱۱۷
۲۰. داشتن سواد رسانه ای ۱۲۱
- فصل پنجم: زائر محوری در خدمت ۱۳۰**
۲۱. آشنا به جایگاه زائر و زیارت ۱۳۱
۲۲. آشنا به آداب زیارت امام علیه السلام ۱۳۷
۲۳. آشنا به شبهات با موضوع امام و زیارت ۱۴۱
۲۴. آشنا به فرهنگ و احکام وقف و نذر ۱۵۰
۲۵. پاسخ گوبه سؤالات متداول زائران با موضوع حرم شناسی ۱۵۵
۲۶. آشنا به فرقه های انحرافی و عرفان های نوظهور... ۱۶۴
۲۷. آگاه به احکام شرعی مبتلابه ۱۷۷

فصل ششم: آشنایی با ساختار و ضوابط خدمت	۱۸۴.....
۲۸. آشنا به ساختار و اصطلاحات خدمت	۱۸۵.....
۲۹. آشنا به مقررات خدمت	۱۹۰.....
فصل هفتم: معرفت افزایی	۱۹۴.....
۳۰. خدا باور	۱۹۵.....
۳۱. معاد باور	۲۰۳.....
۳۲. امام شناس	۲۱۱.....
۳۳. امام رضا شناس	۲۱۸.....
۳۴. امام زمان شناس	۲۲۹.....
۳۵. بصیر و آگاه	۲۴۵.....
۳۶. آشنا به حکومت اسلامی و ولی فقیه	۲۵۴.....
۳۷. خادم محرومان	۲۶۷.....
فصل هشتم: خانواده رضوی	۲۷۸.....
۳۸. توجه به اهمیت ازدواج و فرزندآوری	۲۷۹.....
۳۹. اهتمام به تربیت دینی فرزندان	۲۸۶.....
۴۰. آشنا به اصول حاکم در حوزه خانواده	۲۹۳.....
شکرانه خدمت	۳۰۲.....

سخن ناشر

عن عبدالسلام بن صالح الهروی قال: سَمِعْتُ
أبا الحسن على بن موسى الرضا عليه السلام يقول: رَحِمَ اللهُ عبداً
أحيا أمرنا. فقلتُ له وكيف يُحيي أمركم؟ قال: يَتَعَلَّمُ
عُلُومَنَا وَيُعَلِّمُهَا النَّاسَ، فَإِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا
لَاتَّبَعُونَا.

حمد و سپاس بی حد خداوند بزرگ و دانا را سزد که
غایت آفرینش انسان را معرفت و عبودیت ذات مقدس
خود قرار داد و فرمود: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا
لِيَعْبُدُونِ»^۱. درود بر پیامبران الهی به ویژه حضرت خاتم
انبیاء محمد مصطفی صلی الله علیه و آله که با تزکیه و تعلیم کتاب و
حکمت، زمینه ساز تحقق این هدف متعالی شدند و سلام

۱. عیون اخبار الرضا عليه السلام ج ۱، ص ۳۰۷: «عبدالسلام هروی می گوید: از امام
رضا عليه السلام شنیدم که می فرمود: خدا رحمت کند کسی که امر ما را زنده
کند. عرض کردم: امر شما را چگونه زنده کند؟ فرمود: علوم ما را فراگیرد
و به مردم بیاموزد، که اگر مردم زیبایی های کلام ما را بدانند، از ما پیروی
خواهند کرد.»

۲. ذاریات: ۵۶ «و جن و انس را نیافریدم مگر برای آنکه مرا بپرستند».

بر امامان معصوم علیهم السلام، به خصوص عالم آل محمد صلی الله علیه و آله حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام که ستارگان پرفروغ آسمان معرفت و عبودیت اند و راهنمایان بشر در صراط مستقیم معرفت و بندگی، و رحمت خدا بر عالمان و پژوهشگرانی که در طول تاریخ با فراگیری و نشر علوم و معارف اسلامی به احیای امر امامت و ولایت پرداخته و مردم را با زیبایی های فرهنگ اصیل اهل بیت علیهم السلام آشنا ساخته اند.

بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی بر اساس نگاه ژرف تولیت فقید این آستان ملک پاسبان در سال ۱۳۶۳ به دستور معظم له تأسیس شد و با الهام از منویات رهبر کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی ره و دیدگاه های حکیمانه خلف صالح ایشان، مقام معظم رهبری، حضرت آیه الله العظمی خامنه ای مد ظله العالی، و رهنمودهای تولیت معزز، با تشکیل گروه های پژوهشی و استفاده از نخبگان حوزه و دانشگاه، در راستای تأمین نیازهای فرهنگی جامعه و نظام اسلامی و نسل جوان و زائران بارگاه منور رضوی، به پژوهش و نشر علوم و معارف اسلامی و بررسی سیره نبوی و اهل بیت عصمت علیهم السلام پرداخته و به فضل الهی به توفیقات ارزنده ای دست یافته است.

توجه به نیازهای معنوی و فرهنگی خادمان که جزو

اصلی‌ترین سرمایه‌های انسانی این آستان مقدس هستند، از مهم‌ترین رسالت‌های این مجموعه می‌باشد.

بنا به فرموده مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی): «یکی از بزرگ‌ترین وظایف همین است که خادم علی‌بن موسی‌الرضا از لحاظ عمل و از لحاظ هیأت و حیات اسلامی و از جهت برخوردارهای گوناگون با مردم باید مظهر اخلاق علی بن موسی‌الرضا علیه‌السلام باشد».^۱

نوشتار حاضر به اختصار، با تبیین چهل شایستگی خادم امام رضا علیه‌السلام در هشت فصل می‌کوشد خادمان این بارگاه ملکوتی را در معرفت‌افزایی هرچه بیشتر و آراسته شدن به این شایستگی‌ها، به مقام خادم تراز اهل بیت علیهم‌السلام رهنمون سازد.

بنیاد پژوهش‌های اسلامی
آستان قدس رضوی

۱. بیانات در دیدار با خادم آستان قدس رضوی ۱۳۶۵/۱/۴.